

Seks ud af ti i stabil beskæftigelse

Af Pernille Stender

Beskæftigelsesfrekvensen er en central indikator, når temperaturen på arbejdsmarkedet skal tages. Beskæftigelsesfrekvensen giver et øjebliksbillede af, hvor stor en del af befolkningen som er i beskæftigelse, men fortæller ikke noget om, hvor mange der stabilt er i beskæftigelse, og hvor mange der har en mere ustabil eller turbulent tilknytning til arbejdsmarkedet.

I denne analyse undersøges befolkningens tilknytning til arbejdsmarkedet over en treårig periode fra 2013 til 2015, og der foretages en dynamisk klassifikation af befolkningen på baggrund af arbejdsmarkedstilknytningen. Analysen er et eksempel på de nye indsigter om arbejdsmarkedet, som Danmarks Statistiks arbejdsmarkedsregnskab fremover vil give mulighed for.

Analysens hovedkonklusioner:

- Knap 60 pct. af befolkningen i alderen 25-64 år var stabilt i beskæftigelse i hele den betragtede treårige periode, og ca. 11 pct. var i næsten stabil beskæftigelse (i beskæftigelse i mindst 80 pct. af tiden).
- I udkanten af arbejdsmarkedet var der ca. 6 pct. af befolkningen i alderen 25-64 år, som havde en ustabil beskæftigelsessituation (i beskæftigelse i 50 - 80 pct. af perioden) og ca. 7 pct. havde en turbulent beskæftigelsessituation (i beskæftigelse under 50 pct. af tiden i den 3-årige periode – dog mindst én dag). Knap 13 pct. var helt uden beskæftigelse, men i stedet fx på førtidspension. De resterende 3 pct. var i forskellige overgangsfaser.
- Personer, der var i turbulent beskæftigelse, havde kun en halvt så stor personlig indkomst som personer, der var i stabil beskæftigelse.
- Personer i turbulent beskæftigelse var i gennemsnit i beskæftigelse i lidt mere end en fjerdedel af tiden, mens de i over halvdelen af tiden var bruttoledige eller modtog offentlig forsørgelse.
- I gruppen med turbulent beskæftigelse havde 32 pct. kun en grundskoleuddannelse, hvorimod kun 13 pct. af personerne, der var i stabil beskæftigelse, havde en grundskoleuddannelse som højeste uddannelse.
- Personer, der var i ustabil eller turbulent beskæftigelse, arbejdede oftere i branchegruppen erhvervsservice end personer, som var mere stabilt i beskæftigelse.

Knap 60 pct. af personerne i den erhvervsaktive alder var stabilt i beskæftigelse

En stor del af den danske befolkning har et godt fodfæste på arbejdsmarkedet. I den treårige periode fra 2013 til 2015 var knap 60 pct. af befolkningen mellem 25 og 64 år stabilt i beskæftigelse, jf. tabel 1. Det betyder konkret, at de var beskæftiget hver eneste dag i hele perioden. Hertil kommer en gruppe på 11 pct. af befolkningen, som var i næsten stabil beskæftigelse, hvilket betyder, at de var i beskæftigelse mindst 80 pct. af tiden. Tilsammen udgjorde disse grupper således 71 pct. af befolkningen mellem 25 og 64 år. Aldersgruppen 25-64 år er valgt, fordi denne aldersgruppe repræsenterer den normalt erhvervsaktive aldersgruppe.

Stadig i beskæftigelse, men lidt mere i udkanten af arbejdsmarkedet var der 6 pct. af befolkningen, som havde en ustabil beskæftigelsessituation, dvs. de var i beskæftigelse mellem 50 og 80 pct. af perioden. Endeligt havde ca. 7 pct. en turbulent beskæftigelse, dvs. de havde en vis beskæftigelse i perioden, men det var under 50 pct. af tiden.

En mindre gruppe på godt 3 pct. af befolkningen var i overgangsfaser mellem uddannelse og arbejdsmarked eller mellem arbejdsmarked og tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet. Denne gruppe vil ikke blive beskrevet nærmere i denne analyse.

Knap 13 pct. af befolkningen i alderen 25-64 år var stabilt uden for beskæftigelse i perioden. Gruppen var domineret af førtidspensionister, bruttoledige eller kontanthjælpsmodtagere. Sidstnævnte gruppe består af både aktiverede, som modtog kontanthjælp, og personer, der udelukkende modtog kontanthjælp uden at være i aktivering.

Kvinder havde en mere ustabil tilknytning til arbejdsmarkedet end mænd. Ca. 57 pct. af kvinderne var i stabil beskæftigelse, mens tallet var ca. 62 pct. for mændene. Omvendt havde en større del af kvinderne end mændene en ustabil eller turbulent beskæftigelse eller var helt uden beskæftigelse.

Den gennemsnitlige samlede beskæftigelse i den treårige periode var på 1.993.000 beskæftigede personer. De 1.568.000 personer i stabil beskæftigelse, var som nævnt beskæftiget i hele perioden og bidrog derfor med dette antal personer til den gennemsnitlige beskæftigelse. Personer, som ikke var i stabil beskæftigelse, bidrog derimod med mindre end 1 person i gennemsnit, idet de netop ikke var beskæftiget i hele perioden. De 293.000 personer i næsten stabil beskæftigelse bidrog med en gennemsnitlig beskæftigelse på 268.000, mens de 168.000 personer i ustabil beskæftigelse bidrog med 111.000. De 175.000 personer i turbulent beskæftigelse bidrog derimod kun med en gennemsnitlig beskæftigelse på 45.000. Det skal bemærkes, at antallet af timer personerne arbejdede, ikke er inddraget i analysen.

Tabel 1 Dynamisk klassifikation for personer mellem 25-64 år. 2013-2015

	25-64-årige			
	I alt	Mænd		Kvinder
		antal	pct.	
Personer med beskæftigelse	2 204 434	84,1	86,4	81,8
Stabil beskæftigelse (100 pct.)	1 568 467	59,8	62,3	57,3
Næsten stabil beskæftigelse (80-100 pct.)	292 953	11,2	11,7	10,7
Ustabil beskæftigelse (50-80 pct.)	168 255	6,4	6,2	6,6
Turbulent beskæftigelse (Under 50 pct.)	174 759	6,7	6,3	7,1
Personer i overgangsfaser	85 108	3,2	2,7	3,7
Mellem beskæftigelse og tilbagetrækning	42 384	1,6	1,3	1,9
Mellem beskæftigelse og uddannelse	42 724	1,6	1,4	1,9
Personer uden beskæftigelse	331 886	12,7	10,8	14,5
Bruttoledig, kontanthjælp mv.	99 254	3,8	3,4	4,2
Efterløn og anden pension	27 091	1,0	0,8	1,3
Uddannelse	12 602	0,5	0,3	0,7
Førtidspension	162 996	6,2	5,4	7,0
Øvrige uden for arbejdsstyrken	29 943	1,1	1,0	1,3
I alt	2 621 428	100,0	100,0	100,0

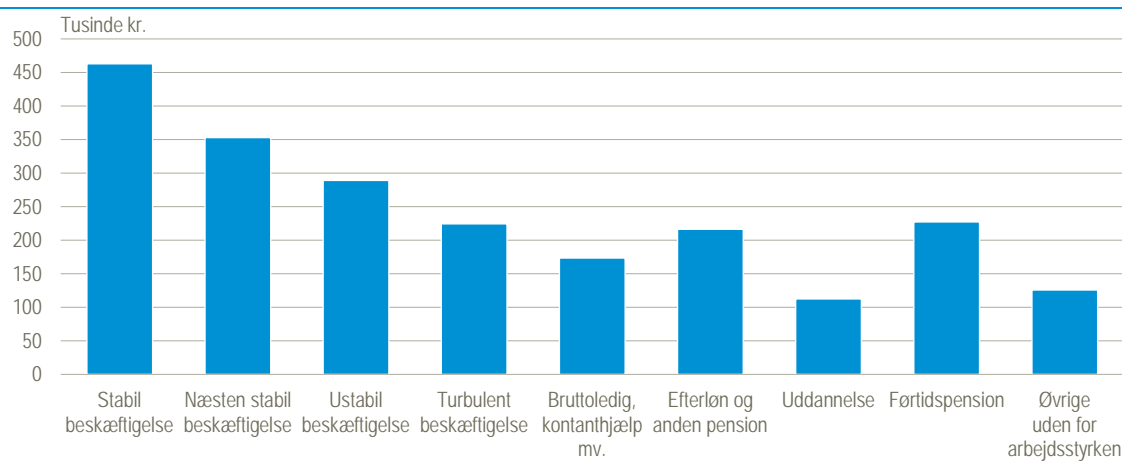
Metode

Den dynamiske klassifikation er foretaget for personer, som var mellem 25 og 64 år i hele perioden 2013-2015, og som havde bopæl i Danmark i hele perioden – læs mere i bilag 1. Der findes ingen international standard for dynamiske klassifikationer af befolkningen i forhold til tilknytning til arbejdsmarkedet. Nærværende klassifikation er således én blandt mange måder, dette kan gøres på. Den dynamiske klassifikation viser udelukkende, hvordan den generelle tilknytning til arbejdsmarkedet har været set over den treårige periode. Klassifikationen belyser således ikke udviklingen over tid og kan fx ikke belyse, hvor mange af personerne, der havde en turbulent tilknytning til arbejdsmarkedet, som i løbet af perioden opnåede en mere stabil tilknytning.

Personlig indkomst for turbulent beskæftigede på niveau med førtidspension

Den personlige indkomst var ikke overraskende lavere for grupperne med ustabil beskæftigelse end for grupperne med stabil eller næsten stabil beskæftigelse. De ca. 175.000 personer, som havde en turbulent beskæftigelsessituation, havde i gennemsnit en personlig indkomst på omkring 225.000 kr. om året. Dermed havde de nogenlunde samme indkomst som personer, der primært var førtidspensionister i perioden, og som samtidigt slet ikke havde perioder med beskæftigelse. Den gennemsnitlige personindkomst for personer i stabil beskæftigelse var med 463.000 kr. om året mere end dobbelt så høj.

Figur 1 Gennemsnitlig personindkomst pr. år. 2013-2015

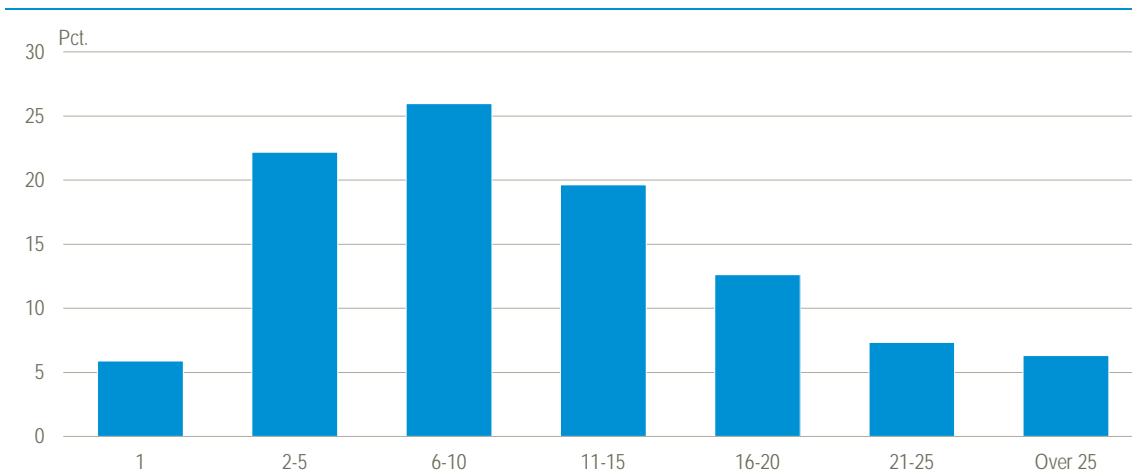

Mange skift i socioøkonomisk status for personer i turbulent beskæftigelse

Arbejdsmarkedssituationen for de knap 175.000 personer, som var i turbulent beskæftigelse fra 2013 til 2015, var præget af mange skift i socioøkonomisk status over tid. Se oversigt over socioøkonomisk status i bilag 2. Figur 2 viser antallet af skift i socioøkonomisk status for personer i turbulent beskæftigelse i perioden. I gennemsnit havde gruppen elleve skift. Hovedparten af disse skift var dog mellem socioøkonomiske kategorier uden for beskæftigelse. I løbet af perioden skiftede persongruppen med turbulent beskæftigelse i gennemsnit mellem at være beskæftiget og ikke-beskæftiget fire gange. Gruppen havde med andre ord typisk en omskiftelig tilværelse med mange skiftende forsørgelsesgrundlag.

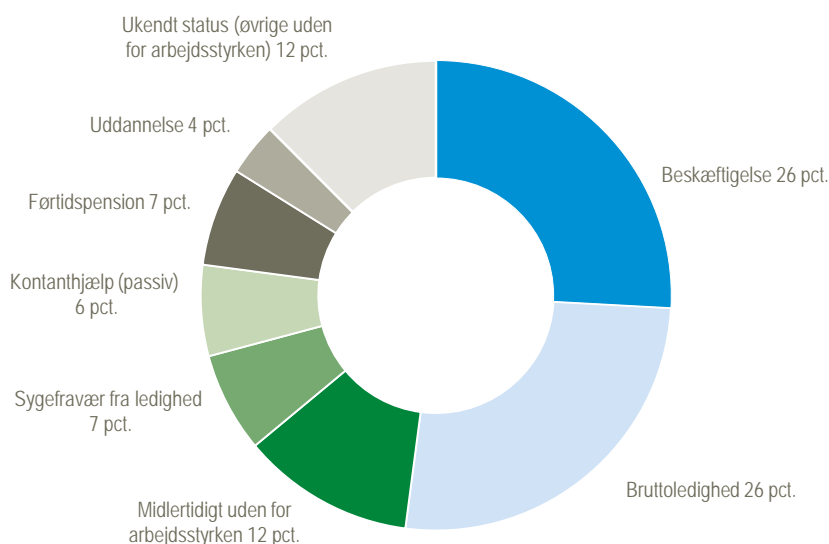
Personer, som havde en ustabil beskæftigelsessituation, havde med ni skift i gennemsnit færre skift i socioøkonomisk status i perioden end personer med turbulent beskæftigelse. Til gengæld havde denne gruppe flere skift ind og ud af beskæftigelse – nemlig fem. Gruppen der var i næsten stabil beskæftigelse havde med kun fire skift i perioden langt færre skift i deres socioøkonomiske status. Gruppen havde tre skift som var mellem beskæftigelse og ikke-beskæftigelse.

Figur 2 Antal skift i socioøkonomisk status for personer med turbulent tilknytning til arbejdsmarkedet. 2013-2015

Personerne i turbulent beskæftigelse var i gennemsnit i beskæftigelse i lidt mere end en fjerdedel af tiden, jf. figur 3. Bruttoledighed og andre perioder, hvor man modtog midlertidig offentlig forsørgelse¹, udgjorde over halvdelen af dagene (51 pct.). Det er værd at bemærke, at gruppen i 12 pct. af tiden ikke var i en "kendt" socioøkonomisk kategori, hvilket som oftest er ensbetydende med, at man ingen indtægt har i disse perioder.

Figur 3 Socioøkonomisk status for personer med turbulent tilknytning til arbejdsmarkedet. 2013-2015

Personer i stabil beskæftigelse – som jo udgjorde knap 60 pct. befolkningen jf. figur 1 – havde pr. definition ingen skift mellem beskæftigelse og tilstande uden for beskæftigelse, men der kan alligevel sagtens være dynamik i form af jobskifte. Pt. muliggør datamaterialet dog ikke, at jobskifte opgøres. Ser man alternativt på brancheskifte², viser det sig at ca. 80 pct. af gruppen var beskæftiget i samme branchegruppe i hele den treårige periode.

Klar sammenhæng mellem uddannelsesniveau og stabil beskæftigelse

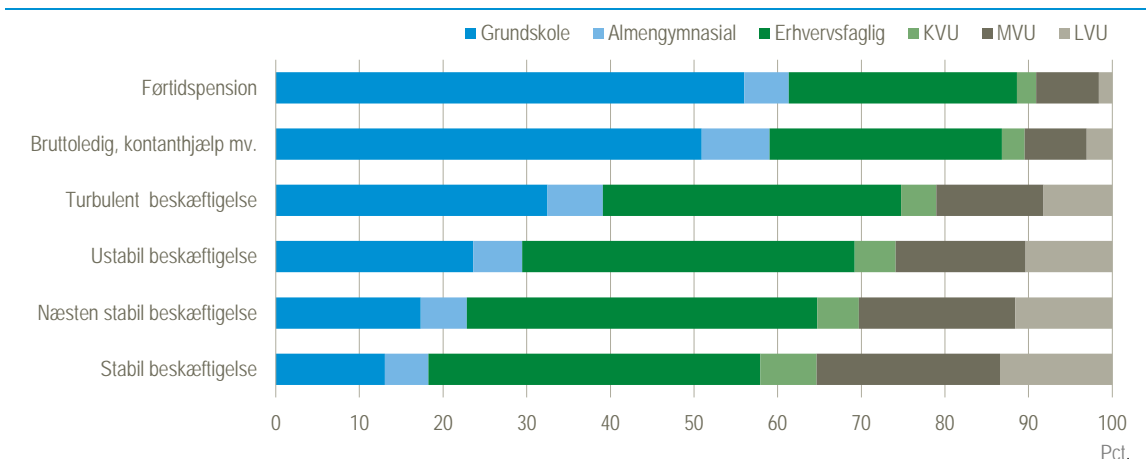
I gruppen med turbulent beskæftigelse havde 32 pct. kun en grundskoleuddannelse, mens det tilsvarende tal for gruppen af personer med stabil beskæftigelse var 13 pct., jf. figur 4. For personer, der stabilt var uden for beskæftigelse, var andelen med en grundskoleuddannelse høj, med henholdsvis 51 pct. blandt dem, der var bruttoledige eller modtog kontanthjælp, og 56 pct. blandt dem der modtog førtidspension.

¹ Består af grupperne midlertidigt uden for arbejdsstyrken, sygefravær fra ledighed og kontanthjælp passiv.

² Baseret på opdeling på 127 brancher. Jo mere detaljeret en branchefordeling, der anvendes, desto større vil mobiliteten være.

I grupperne med stabil og næsten stabil beskæftigelse var andelen med en mellemlang og lang videregående uddannelse noget større end i de øvrige socioøkonomiske grupper.

Figur 4 Højeste fuldførte uddannelse efter socioøkonomiske grupper (dynamiske). 2013-2015

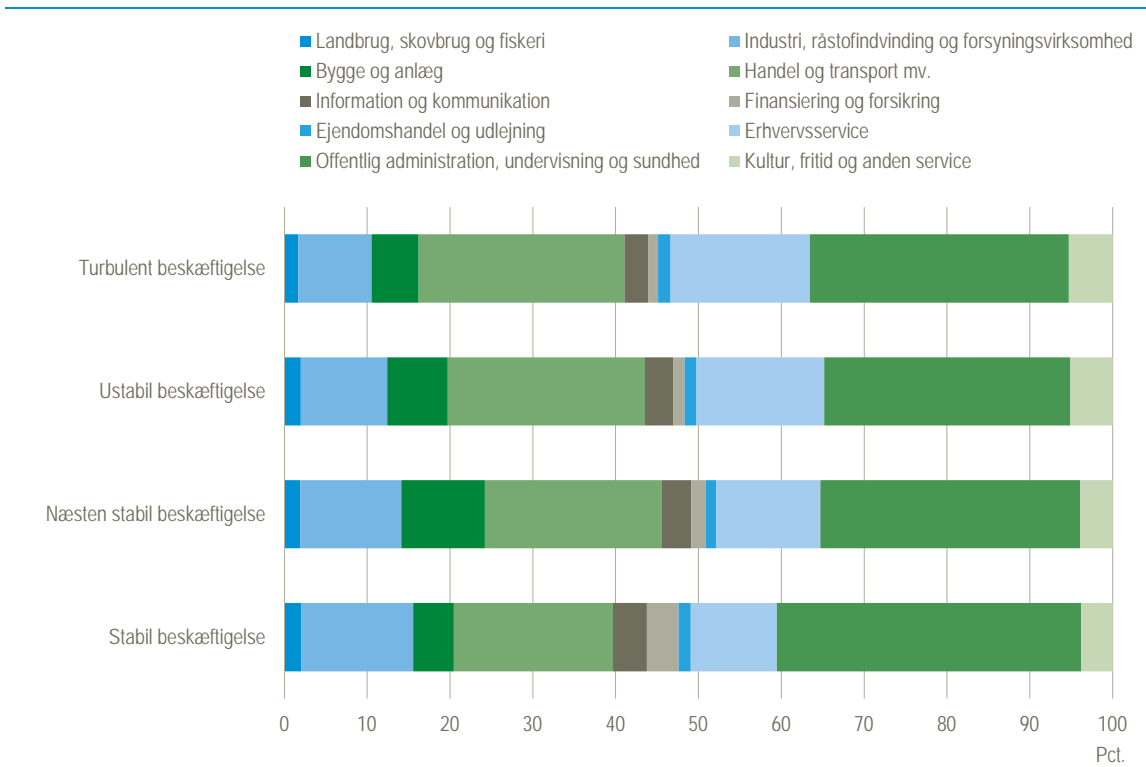

Anm: Adgangsgivende uddannelsesforløb er slået sammen med almen-gymnasiale uddannelser. Bachelorer er slået sammen med mellemlange videregående uddannelser, ph.d. og forskeruddannelser er slået sammen med lange videregående uddannelser. Uoplyste uddannelser er udeladt.

Personer med ustabil og turbulent beskæftigelse arbejdede oftere i erhvervs-service

Personer med ustabil eller turbulent beskæftigelse var i højere grad ansat i *erhvervs-service, handel og transport* og til dels i *kultur, fritid og anden service* end personer med mere stabil beskæftigelse, jf. figur 5. I de nævnte brancher er der en hel del sæsonpræget beskæftigelse. I gruppen med stabil beskæftigelse arbejdede en større andel inden for *offentlig administration, undervisning og sundhed* og *industri, råstofudvinding og forsyningsvirksomhed*. I gruppen, som var næsten stabilt i beskæftigelse, arbejdede en højere andel inden for *bygge og anlæg* end i de andre socioøkonomiske grupper.

Figur 5 Beskæftigede i de dynamiske socioøkonomiske grupper fordelt på brancher. 2013-2015

Med tal på mere detaljerede brancher (127-branchegruppering) kan man få en mere specifik viden om, hvilke brancher de beskæftigede i de fire dynamiske socioøkonomiske grupper især arbejdede i. Tabel 2 viser andelen af beskæftigede i de fire dynamiske grupper, som arbejdede i udvalgte brancher. Det ses, at en højere andel af dem med turbulent beskæftigelse arbejdede i vikarbureauer, på daginstitutioner og dagcentre, ejendomsservice, rengøring og anlægsgartnere, restauranter og supermarkeder, hvor kravene til uddannelsesniveau typisk er lavere.

Tabel 2 Beskæftigede i de dynamiske socioøkonomiske grupper fordelt på udvalgte brancher. 2013-2015

	Stabil beskæftigelse	Næsten stabil beskæftigelse	Ustabil beskæftigelse	Turbulent beskæftigelse
	pct.			
Arbejdsformidling og vikarbureauer	0,8	2,6	4,1	5,1
Daginstitutioner og dagcentre mv.	7,3	8,2	9,5	11,4
Restauranter	1,2	2,9	4,1	5,2
Ejendomsservice, rengøring og anlægsgartnere ..	2,1	3,4	4,9	5,6
Supermarkeder og varehuse mv	1,4	1,6	2,3	2,8

Bilag 1 Metodebeskrivelse

Datagrundlaget for analysen er arbejdsmarkedsregnskabet. Arbejdsmarkedsregnskabet er en forløbsbaseret statistik med arbejdsmarkedsrelaterede oplysninger for hele den danske befolkning. Arbejdsmarkedsregnskabet dækker perioden 2008-2015.

Populationen i analysen består af personer, som har bopæl i Danmark i hele perioden 2013-2015 og som er i aldersgruppen 25-64 år i hele perioden. Befolkningen er fordelt på følgende dynamiske socioøkonomiske grupper:

1. **Personer i stabil beskæftigelse.** Gruppen består af personer, som var i beskæftigelse, dog ikke i løntilskudsjob, i hele perioden 2013-2015.
2. **Personer i næsten stabil beskæftigelse.** Gruppen består af personer, som var i beskæftigelse, dog ikke i løntilskudsjob, i mindst 80 pct. af tiden i perioden 2013-2015. Personerne var ikke beskæftiget i hele perioden.
3. **Personer i ustabil beskæftigelse** består af personer, som var i beskæftigelse (dog ikke løntilskudsjob) mellem 50 og 80 pct. af tiden i perioden 2013-2015. Personerne var ikke i gang med en uddannelse (ordinær eller produktionshøjskole) eller i tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet (efterløn, fleksydelse eller anden pension) som deres næstvæsentligste aktivitet i perioden.
4. **Personer i turbulent beskæftigelse** består af personer, som var i beskæftigelse (dog ikke løntilskudsjob) under 50 pct. af perioden. Personerne var ikke i gang med en uddannelse (ordinær eller produktionshøjskole) eller i tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet (efterløn, fleksydelse eller anden pension) som deres væsentligste aktivitet i perioden.
5. **Personer mellem uddannelse og arbejdsmarkedet** er karakteriseret ved, at de var beskæftiget (ikke løntilskud) i mindre end 80 pct. af tiden i den tre årige periode og enten:
  - hovedsagligt beskæftiget, og dernæst under uddannelse eller
  - hovedsagligt under uddannelse
6. **Personer mellem arbejdsmarked og tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet** er karakteriseret ved, at være beskæftiget (ikke løntilskud) mindre end 80 pct. af tiden i den tre årige periode og enten:
  - hovedsagligt beskæftiget, og dernæst i tilbagetrækning eller
  - hovedsagligt i tilbagetrækning
7. **Personer som er stabilt uden for beskæftigelse** består af fem undergrupper:
  - Personer, som i de fleste dage i perioden var bruttoledige, kontanthjælpsmodtagere (evt. i forbindelse med forskellige former for aktivering). Denne gruppe er potentielt tættest på beskæftigelse.
  - Personer, som i de fleste dage i perioden modtog efterløn, fleksydelse eller anden pension.
  - Personer, som i de fleste dage i perioden var under uddannelse (ordinær uddannelse, kursist, produktionsskoleelev, SU-modtager).
  - Personer, som i flest dage i perioden modtog førtidspension
  - Personer, som i fleste dage i perioden var i den socioøkonomiske kategori "øvrige uden for arbejdsstyrken", dvs. de havde ikke haft nogen kendt socioøkonomisk status.

Ved fordelinger på diverse baggrundsvariable er disse definitioner anvendt:

- Personindkomst er opgjort som den gennemsnitlige personindkomst i årene 2013-2015.
- Højeste fuldførte uddannelse er opgjort pr. 1. oktober 2014.
- Branche: De beskæftigede indgår i hver branche med det antal dage de var beskæftiget i branchen.

Bilag 2 Socioøkonomisk status

Socioøkonomisk status repræsenterer en persons vigtigste tilknytning til arbejdsmarkedet på et givent tidspunkt. Den socioøkonomiske status opgøres efter internationale retningslinjer, som bl.a. betyder, at beskæftigelse vægtes højere end andre arbejdsmarkedstilstande.

Skift i socioøkonomisk status i indeværende analyse består af skift mellem følgende grupper:

- beskæftigelse
- løntilskud
- bruttoledighed
- støttet beskæftigelse uden løn
- vejledning og opkvalificering
- ledighedsydelse
- barselsfravær fra ledighed
- sygefravær fra ledighed
- kontanthjælp (passiv)
- revalidering
- ressourceforløb
- jobafklaringsforløb
- fleksydelse
- førtidspension
- efterløn
- anden pension
- ordinær uddannelse
- kursist
- produktionsskoleelev
- øvrige uden for arbejdsstyrken